

Türkü denince ZENNUBE, şarap
denince deee yalnız
ZENNUBE
Şarapları

TOPLUM

Alınteri, Göznuru, El emeğinin Savunucusu

Gaziantep'in 85. yılını
BURÇ
ŞARAPLARI

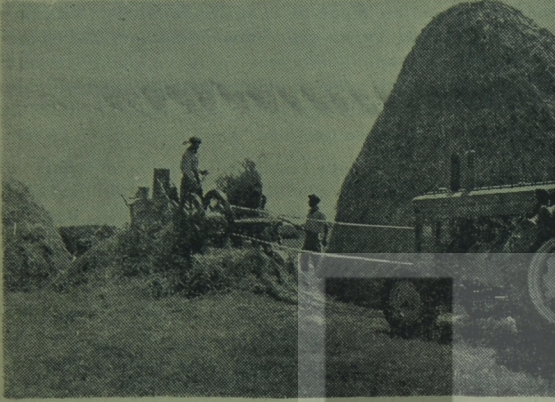
Yıl: 1 Sayı: 20 P.K. 47

Haftalık gazete

30 EYLÜL 1964

Çarşamba günleri çıkar

25 Kuruş

AĞA KÖYLERİNDEN BİRİNDE HARMAN

AĞA KÖYLERİ BOŞALIYOR

Altı köyde ancak yirmiyedi aile yaşıyabiliyor

Gaziantep'in çevresindeki ağa köylerinde köylüler açlık, sefalet ve zulme daha fazla dayanamadıkları için şehre kaçmaya başladılar. Şimdiden altı ağa köyünde ancak 27 aile kaldı. Diğerleri ağa'ların baskısına, on alıp bir (Devamı 4 de)

Teksifin gerici başkanına karşı işçiler ayaklandı

300 KADAR İŞÇİ, ALİ H. MUTAF
DENEN ADAMDAN HESAP SORUYOR

Teksif sendikasının mensucat fabrikalarında yaktığı 55 günlük grevin ardından TOPLUM'da çıkan çeşitli yazılar, on yıldan beri uyutulmuş yüzlerce mensucat emekçisini uyandırmış bulunuyor.

LA F
aramızda
AMAN ALLAH!

İnönü 81 yaşına bastı. Bir soruya karşı verdiği cevaptan anlaşıldığına göre 100 üncü yaşını da kutlayacak.

Desenize daha 19 yıl itec rübeli-kaftanın idaresinde karadan karaya bindireceğiz...

LÂFCI

KOMÜNİSTLİK UCUZLADI...

Çin Halk Cumhuriyeti'nde, Komünist Partisi iktidarı almadan önce, Türkiye'deki sağcı salaklar gibi bir takım yaygaralar varmış. Fırtına çıksa komünist parmağı

(Devamı 4 de)

Geçtiğimiz hafta içinde Teksif'in Gaziler Caddesinde ki binasında 300'e yakın işçi toplandı. Teksif'in gerici, şıkarıcı, nurcu ve sömürücü bekçisi başkanı Ali Haydar Mutafta yönetim kurulundaki bir kaç üyeden hesap soruldu. Toplantı başladığı sırada bir işçi şöyle bağıırıyordu:

«Hesap verin bize. Grev için 300 bin lira dağıttığınızdi yorsunuz. Biz 202 bin lira aldık. 98 bin lira nereye gitti?»

Teksif'in gerici, nurcu, eski devir özlencisi başkanı konuşmak için mikrofona uzattı elini. Bu sırada bir işçi atıldı:

«Bırak mikrofonu, fılyaka ya lüzum yok. Ne diyecersen mikrofonsuz söyle. Yeter, bıktık artık sizlerden.»

(Devamı 4 de)

YIL SONUNA DOĞRU HAZİNEDE FARELER KOL GEZECEKLER...

Devlet bütçesi 1,5 milyar açık, vurgunları önleyemiyen beceriksiz yöneticiler yeniden halktan vergi toplamaya hazırlanıyorlar

Bakanlıklar, 1965 yılına ait bütçe taslaklarını hazırlamaya başladılar. Başbakanlık hafızasında Bakanlıklara gönderdiği yazıda tasarrufa dikkat edilmesini istedi.

NE KADAR AÇIK?

Hafta içinde resmen açıklandığına göre devlet bütçesi yıl sonunda 1 milyar 500 milyon lira açık verecektir. Bu açığın görünmez kazalarla daha da artması muhtemeldir. Bütçe açığının bu derece yüksek olmasının başlıca sebebi Kıbrıs için harcanan milyonlardır. İkincisi gelir vergisine tabi milyonerlerden hesap edilmediği kadar vergi toplanamamasıdır. Çünkü bu yıl milyonların çoğu ticarethanelerinin defterlerini zararlı kapattıklarını vergi dairelerine bildirmişler, yani «biz veremeyiz, aman devlet bize yardım etsin!» demek (Devamı 4 de)

TEKSİF'te GERİCİLİK...

Yazısı ikinci sayfada

Partiler, Menfaat Şebekesidir

Millî damat böyle dedi

Türkiye'nin iki numaralı başbakanı gözüyle bakılan millî damat Metin Tokar'ın dergisinin geçen sayılarından birinde partilerimizle ilgili bir yazıda şöyle deniliyor du:

«Türkiye'de partiler hiçbir zaman menfaat şebekesi olmak bakımından, aalarında büyük fark gös (Devamı 4 de)

ÇİMENTO'da CÜMBÜŞ VAR İşçiler uyandı!

Bir süre önce Yapı-İş Sendikası'ndan ayrılıp ÇİMSE adındaki yeni sendika giren Gaziantep Çimento Fabrikası işçilerinin büyük kısmı hatırlarını anlamışlardır. Kendileriyle konuştuğu muz dört işçi şöyle demiştir:

«Yapı-İş sendikası'ndan ayrılmakla kendi kendimize ihanet ettiğimizi artık anlamış bulunuyoruz. ÇİMSE Sendikası'nı yönetenler tamamen işverenle elele vermiş, bizim haklarımızı birlikte çiğnemek için yapmadıklarını bırakmıyorlar. Biz bugünkü yöneticileri haklarımızı korurur diye seçmiştik. Oysa adamlar patrona karşı bizi alabildiği (Devamı 4 de)

CASUS KÂMİL'in OĞLU

Bir derginin sahibi, başkaları nın kaleminden TOPLUM'a çatmış. Bu adamın ne menem birşey olduğunu çok iyi biliyoruz. Yediği haltlar epey oldu. Ama biz kendisini böyle pek adam yerine koymuyoruz. Çünkü, bilmiyorsanız eğer öğrenin: Babasının laka bı CASUS KÂMİL'dir.

CASUS KÂMİL'in nece olduğu nuda Gaziantep'teki yaşlılar bilir ler.

Bir belediye başkanı grevci işçilere beş ton unu bağışladı

Kayseri'de belediye temizlik işçileri günlerden beri hakları için grev yapıyor lar. Kayseri'nin yolları pislik ten geçilmiyor bu günlerde işçiler tam bir dayanışma halinde isteklerinin kabul edi (Devamı 4 de)

MİLLÎ SOYGUNCU

Polis Müdürü yürütüldü

Özellikle valiler, Cumhuriyet savcılar ve polis müdürlerimizin arasında önce bulundukları şehir den alınır larsa türlü çeşitli söylentiler çıkar ortaya. Bunlar için halk arasında:

—Canım adamın kirli işleri varmış.

—Yok yav! namuslu bir adamdı o... Falanca ile filâncanın soygunlarını ortaya çıkartmak iste

miş. Onun için başka yere nakletmişler.

—Hayır sen yanılsan, ben O'nun nasıl bir idareci olduğunu öğrendim. Hele sana bir anlatsam, küçük dilini yutarsın...

Gibi yargılar verilir.

Pazar günü Gaziantep'ten ayrılan Polis Müdürü Nihat Türközü (Devamı 4 de)

sendikacı gözü ile

AHMET TOP

Teksif'te gericilik...

Geçenlerde 56 gün devam eden mensucat işçilerinin grevinin fiyasko ile neticelenmesine dair nedenlerle bu gazetede intişar eden yazımızın, bu sendikanın Gaziantep şube Başkanı Haydar Mutaf tarafından ele alınarak gerçeklerden uzak bültenini tetkik ettik. Atalardan kalma bir söz var «AL KAŞA GİYİ GİR AHIRA, YARASI OLAN GOCUNAN». Buna benzer bu durumu şu şekilde eleştirebildik:

Ben yazımda şahsiyet yapmamış, işçi menfaatleri yönünden bu olumsuz sendikanın grevdeki canbazlıklarından bahsetmiş, dünya sendikacılık âleminde bundan evvel geçen vakıaların bu kerre Türkiye'deki sarı sendikalar tarafından tekrerrür ettirildiğini, işçiye dilimin döndüğü kadar gerçeklerden ayrılmadan bahsetmiştik. Ama biz ne bilelim asıl suçlunun kendisini ortaya koyacağını. İşte bu aklimıza gelmemiştir. Biz merkez sendikadan bazı karşılıklar bekliyorduk, meğerse suçlu he men yakınımızda imiş.

MENSUCAT İŞÇİLERİNE

Ben yazımda Teksif sendikasının grev neticesinde 900 işçiye 300,000 T, Lirası dağıttığını, gine bu sendikanın bir işçi gazetesindeki beyanatlarından (bu gazete mahfuzdur) öğrenmiş bulunduğumu, halbuki bir sendikacı gözü ile, kulağı ile yaptığımız tetkik ve edindiğimiz bilgiye istinaden 900 işçiye grev sonuna kadar işçi başına 225 T. Lirası ki ceman 202,000 T. Lirasının dağıtıldığını, bu duruma göre dağıtıldığı ifade edilmiştir.

300,000 T. Lirasının geri kalan 98 bin lirasının nereye gittiğini işçiye açıklamalarını tavsiye ettiğimiz halde, sözüm ona sendikacı, gerici sendikacı patronlara hizmet eden sarı sendikacı Haydar Mutaf bu noktayı gine kapalı bırakıp hiç deyinmeden, asıl kendi tabiriyle aynı tezada kendisi düşmekte, iftira ve tezevir yolile hiçbir bilgi ve esasa dayanmadan bazı basma kalıp sözlerle efkârı umumiyenin zihnine bir bulantı vermek gayesiyle bülten yayınlamakta olduğunu görüyoruz.

Mert kişi ortaya atılan mühim bir meseleyi önce cevaplandırır ve doğru olduğunu isbat eder. Ondan sonra karşıyı ele almak yükümünü kendisinde görür. Gine tekrar ediyorum, bu hususta resmen basına beyanatları var, bu beyanatlarına göre 98.000 T. Lirası ortada yok. Buna cevap versinler, hemde işçiye bize değil. Biz ihbar ediyoruz. Bu zavallı işçinin ahınteri ile verdiği aidat paraları çarçur edilemez kanaatındayız. Kendileri bunun aksini düşünüyorlarsa, hakları yolunda mücadele etmesini bilen işçiler bunun hesabını kendilerinden soracaktır. Unutmasınlar.

Benim ağaç doğrama işçileri için 425 ve 700 kuruşluk asgari ücrete imza attığını söyler. Bunu isbat etmek için kendisi devletin organı olan Bölge Çalışma Müdürlüğüne davet ederim. Çünkü dosya ve kayıtlar oradadır. 16 yaşına kadar olan çırak işçilere 425 kuruş 16 yaşından büyük olan işçilerde üç kademedir Mobilyacılar 850 Doğramacılar 850 ve Karosercilerde 800 kuruş asgari ücret temin edilecek tarafımdan imza konmuş

tur. Haydar Mutaf'ın bu memlekette 10 sene denberi kendi iş koluna alamadığı asgari ücretleri muhtelif iş kollarına almış bulunuyoruz. Ayrıca gine bu memlekette arkadaşlarımızla yapmış olduğum ve greve dahi tevessül etmeden işçiye aldığımız toplu iş sözleşmesi neticeleri meydana olup, resmi kayıtlar bu nu alenen gösterir.

Çimento fabrikası işçileri için açmış olduğum dâvada kaçtığımı söyler bu arkadaş. Dâvadan kaçmış değilim. Avukatın dâvadan kaçması, benim kaçtığım şekline çevrilemez. Dâva devam etmektedir, Haydar Mutaf gelir metar ettiği adliye koridorlarında her halde bizim dâvamızın devam ettiğinden haberdardır, bunu iyi bilir fakat işine bilmemek gelir. Çünkü bu dâvamızın akamete uğramasına sebep kendisi ve yakın arkadaşlarıdır. Bunun için çok uğraştılar, komisyon istediler, temin edemeyince aleyhte davranış gösterdiler.

Bir sendika içinde din kisvesine bürüne rek uzun müddet bu işçinin liderliğini yapacağını zannetmesin. İşçi anladığı gün durumu nun ne olacağını Türkiye'de sendikacılık defterinden ilelebet silineceğini unutmamalıdır, bu arkadaş. Bu memlekette 10 senedenberi türlü şekilde işçi haklarına set çeken her halde ben değilim, kendisidir. Bunu Gaziantep işçileri benden daha iyi bilirler. Mızrak çuvalda gizlenmez. Eğer yapılanları burada izaha kalkarsak gazeteler kafi gelmez, benim gerici arkadaşım.

YAŞASIN DEMOKRASI

TOPLUMUN İÇİNDEN

Alçalmış kişiler

Türkiye'de, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Atatürk'ten hiçbir eser, ama (bizce) hiçbir eser kalmamıştır. Olur olmaz şeyler için Anıt Kabirde sözüm ona saygı duruşunda bulunmak hastalığı ayrı tabii, iş buna kalırsa, her kesin ağzında Atatürk lâfı... Atatürk devrimlerinin canına ot tikiyanların temsilcisi gerici Adalet Partisi'nin elebaşları «yolumuz Atatürk yoludur» diyorlar. Atatürk devrimlerini, tutanlar ve tutmayanlar diye ikiye ayıran Cumhuriyet Halk (pardon zedeğân) Partisi «Atatürk canımızdır, izindeyiz» diyor.

Ama bunların hepsi de halkçılık ilkesini çiğnemişler, didik didik etmişlerdir.

Devletin kurucusunu ortadan sileceksin, ama sıkılmadan iki günün birinde Anıt Kabirde saygı duruşunda bulunacaksınız! Hay sizi... Şimdi Ata'nın halkçılık için ne dediğini bir kere daha hatırlatalım:

«Biz hayatını, istiklâlini korumak için çalışan erbabı sayız, zavallı bir halkız. Mahiyetimizi bilelim. Kurtulmak, yaşamak için çalışan ve çalışmaya mecbur olan bir halkız. Binaenaleyh her birimizin hakkı vardır, selâhiyeti vardır. Fakat çalışmak sayesinde bir hakkı ıktisap ederiz. Yoksa arka üstü yatmak ve hayatını saydan muarraf geçirmek istiyen insanların bizim heyeti içtimalyemiz içerisinde yeri yoktur, hakkı yoktur! O halde ifade ediniz efendiler! Halkçılık nizamı içtimaisini sayine, hukukuna istinat ettirmek istiyen bir mesleki içtimaidir. Efendiler! biz bu hakkımızı mahfuz bulundurmamak, istiklâlimizi emin bulundurabilmek için heyeti umumiyemizce, heyeti milliyetimizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyeti milliyetçe mücadeleyi caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız. (Aralık 1921-Ankara)

NE OLMUŞ YANİ?

Bir savcı, Güneydoğu sınırlarındaki ilk görevini anılatır. Tayin olduğu yere varır yarmaz bakmış ki hudut boyunca tuhaf bir ticaret yürürlükte... Adam başına beş hayvan başına on kağıda öteki yakaya kaçakçılık var.

Olur mu hiç... diye düşünmüş. Başlamış mücadele ye... Ama birkaç ay sonra çevresindeki husumet çemberinden orada barınamaz olmuş.

Tam o sırada Ankara'dan milletvekilleri gelmişler ilçeye. Fırsat bu fırsat deyip koşmuş. Durumu heyecanla kendilerine anlatmış. İlgili Bakana duyurmalarını istemiş... Milletvekilleri umursa maz bir edâ ile:

—Biz bunu Bakanla çok

konuştuk... demişler.

Kıpkırmızı kesilmiş bizim genç savcı:

—Yani siz bunları biliyor muydunuz?

—Tabii

—Bakan da biliyor?

—Tabii...

Genç adliye:

—Bir utanırım, bir utanırım ki... diye sözünü bitirdi. Ve biz düşünceye daldık:

Kaçakçılıkla savaşa giren savcıyı milletvekilleri karşısında utanılacak duruma düşüren neydi?

Sağlığı mı? Cehaleti mi? Namusluluğu mu?

Bakınız şimdi... Bu memlekette dönen daleverelerle mücadeleye girişiyorsunuz. Çevrenizde size acıyarak bakıyorlar:

—Budalal diyerek. Türkiye'de haşhaş yerleştirilir. Bunun resmi fiyatı seksek lira. Esrar kaçakçıların özel fiyatı ise 1500 liradan 2000 liraya kadardır. İran ve Suriye hududunda hiç durmadan işliyen bu kaçakçılık, önüne geçilmez bir kudretle devam etmektedir. Biliyor mu idiniz bunu?

Biliyorsanız utanın. Bu memlekette hırsızlıklar, namussuzluklar, rüşvet, suistimal nüfus ticareti, bir tabiat haline gelmiştir.

SAĞLAM

ZARİF

CİLT

Meraklılarına Müjde

ARKADAŞ

CİLT EVİ

GEVDET ATALAR

Bakır Han civarı Gaziyurt matbaası yanı Gaziantep

TOPLUM

Altın, Gümüş, El emeğinin Savunucusu

Çarşamba günleri çıkar
GAZİANTEP

Sahibi: Güner SAMLI

Sorumlu md. M. Korukluoğlu

İdare yeri: Eski Gümrük Cad.

19. Baskı: Desen Matbaası

Posta Kutusu: 47

Grevler ve bilgi

Yurdun hemen her yerinde grev var. Yaavaş yaavaş hak aramayı öğrenen emekçiler, patronlar karşısında, kanunlara dayanarak hak istiyorlar. Artık bizi sömürmezsin! Emegimizi çalamazsın! demek istiyorlar.

Emekçilerin bu mücadelesi çok çetin... Bir tarafta milyonların üstüne oturmuş patronlar, bir yanda patronları destekleyen ve «memleketin âli menfaatları» gerekçesiyle grevleri durdurma çabasında olan Azınlık Hükûmeti... Bu iki dev engele karşı emekçiler durmuyor. Hakkımız da hakkımız, diyorlar.

GREV'in ANLAMLI Grev, grev deniyor? Nereden çıkmış bu söz? Grev, Fransa'nın başkenti Paris'te bir alanın adıydı. Geçen yüzyılın sonlarında Paris'te işsiz kalanlar bu alanda toplanmaya başladılar. Kendi şartlarını patronlara kabul ettirmek için işçilerin baş vurduğu çareye de alanın isminden ötürü «GREV» adı verildi.

Sonraları, işverenler aralarında anlaşmazlık çıkan ve toplu halde bir süre için işten çekilenler bu alanda, yani GREV adındaki alanda toplanmaya başladılar. Kendi şartlarını patronlara kabul ettirmek için işçilerin baş vurduğu çareye de alanın isminden ötürü «GREV» adı verildi.

TÜRKİYEDE İLK GREV Türkiye'de ilk grev 1872 yılında, Kasımpaşa tersane

işçileri tarafından yapıldı. Ayıldanberi ücretlerini alamayan 600 işçi, padişaha bir dilekçe vermek için cuma namazını beklediler, fakat yanına yaklaşıtırlmadılar. Bunun üzerine Sadrazama durumu bildirdiler. Gazetelere gönderdikleri mektuplarda, yiyecek ekmekleri olmadığını, kalarılarının sokakta dilendiğini belirttiler. Son bir defa Bahriye Müdürlüğüne baş vurdu. Ücretleri gene verilme yince greve başladılar. Bunun üzerine işçilere baskı yapıldı. İşbaşı ederlerse ücretlerinin verileceği, yoksa hallerinin kötü olacağı söylendi. İşçiler dayattı ve paralarını almadan çalışmıyacaklarını bildirdiler. Bir süre devam eden grev, başarıyla sonuçlandı. İşçiler önce paralarını aldı, sonra çalışmaya başladılar.

Sen — ben çekişmesi

Geride bıraktığımız ayın 21'inde yeni kurulan Türk ve Batı Musikisi Mensupları Sendikası Genel Kurulu olağanüstü kongresi yapıldı. Bu toplantıya CHP ve AP'li bazı hink deyciler önyak olmuşlar, emekçinin gerçek davasını savunan bir kaç ilerici sendikacıyı altetmek yolunu tutmuşlardı. CHP ve AP'li hink deyciler bu amaçlarında başarı kazandılar. Sendikayı kuran, bir dereceye kadar kökleştiren Muzafer Can adındaki eski sendikacı çeşitli yalan-dolanlarla gözden düşürülmek istendi. Bu sendikacının TOPLUM gazetesine birkaç defa girip çıkması kongrede tenkit konusu oldu. Efendim TOPLUM şöyle de, TOPLUM böyle dedi. Zirva üstüne zirva atıldı ortaya.

Muzafer Can kongreden önce sendikadan istifa etmişti ve görevden çekilmişti. Yeniden de seçilmedi. Sendika yönetimine sözünü ettiği hink deyciler hakim oldular.

TOPLUM'a çatan müzisyen emekçileri suçlamıyacakız. Çünkü onlar yakın zamanlarda alınyacaklarki, TOPLUM gazetesi Türkiye'nin 29 milyon 700 bin nüfusunun haklarını, 300 bin milyone karşı savunmaktadır. Bu işte Gaziantep ölçüsünde epey yol da alınmıştır. Yavaş yavaş gerçekleri kendileri de görecek ve TOPLUM'u seveceklerdir.

DIS POLITIKA

Zırdeliyi tutanlar

Amerika Birleşik Devletlerinde, kasımda yapılacak başkanlık seçimlerinin mücadelesi alabildiğine kızışmıştır. Hergün gazetelerde okuyor, radyodan dinliyoruz:

—Johnson Goldwater'a küfredti!

—Goldwater Johnson'a sövdü!

Diye... Böyle haberler, Amerikan politik hayatının seviyesini göstermesi ve kovboy filmlerindeki zorbalıkların yüzyılımızda da geçerli olduğunu ortaya koyması yönünden ilgi çekicidir. Tıpkı bizdeki gibi kim fazla söverse o aday dünyanın yarısına hükmeden Amerika'nın Başkanı olacak. Ya kında bunu öğreneceğiz.

Bu yazıda Goldwater zırdeli üstünde durmak istiyoruz. Amerikan başkan adayı Goldwater zırdeli gericinin de gericişi bir adamdır. Bu adam iktidarı alırsa şunları yapacağını açıkça söylemekte ve bir takım kişileri şöyle suçlamaktadır:

1—Şimdiki Amerikan yönetmenleri, Amerika'yı sosyalizm uçurumuna yuvarlıyorlar.

2—Kennedy, bir Moskova ajanıydı.

3—Zengin olsun fakir olsun her Amerikalı eşit oranda vergi ödiyecek. Kazancının yüzde onu...

4—Amerika'nın çıkarı için Vietnam'a atom bombası atılacaktır.

5—Zencilere insan hakları tanınmıyacaktır. Zenciler beyazlarla eşit olamazlar.

6—Amerika'nın her yanını komünistler sarmıştır. Bütün devlet mekanizmasını komünistler ele geçirmişlerdir. Hepsini temizlenecektir.

7—Küba hemen istila edilecektir.

8—Komünistleri korumakta olan Amerikan Yüksek Mahkeme başkanı yurt hanidir. Hemen asılmalıdır.

9—Bütün okullarda din dersi konulacak ve din dersine diğerlerinden fazla önem verilecektir.

10—Dış yardımlar hemen kesilecektir.

11—Amerika, Rusya ile bütün ilişkilerini kesecektir.

12—Amerika Birleşmiş Milletlerden derhal çıkacaktır.

Daha bunun gibi ipe sapa gelmez sözler. Goldwater böylesine zırdeli bir ırkçı, gerici, halk ve kültür düşmanı kişidir. Pekiyi bu adamı Türkiye'de kimler tutmaktadır? En başta Adalet Partisi. Sonra birkaç gazete, Yeni İstanbul, Adalet, Zafer, Son Havadis, İstiklal, Haber, Düşünen Adam, Barış Dünyası, Tercüman, Hürriyet. Tabii CHP'nin sağ kanadı da bu adama sempatiyle bakmaktadır.

Eğer Amerika'da bu zırdeli, Türkiye'de de gerici AP iktidara gelirse dünya ve Türkiye tam bir çıkmaza saplanacak ve ortalık her an barut kokacaktır. Halpishaneler dolacaktır. Sendikalara baskı yapılacak, elerinden gelirse kapatacaklardır. Kısaca tam bir tedhiş idaresi geçireceğiz. TOPLUM okurları Goldwater'ı kimlerin tutuklarını, kimlerin beğendiklerini iyice öğrenmeli ve sohbetlerinde bu noktaları gözden çıkar mamalıdır.

TOPLUMCU ANSİKLOPEDI

(I)

Klasik Haklar ve Hürriyetler

Klasik haklar ve hürriyetler, vatandaşların iktisadi ve sosyal durumları göz önünde tutulmadan, gerçekleştireme imkânlarının sağlanması düşünülmeden tanınan haklar ve hürriyetlerdir. Meselâ 1924 tarihli Anayasamızda «Her türk hür doğar, hür yaşar.» deniyordu. Ama bu hüküm, patron karşısında işçinin, ağa karşısında topraksız vatandaşın, evin hanımı karşısında beslemenin hür olmasını sağlamaktan uzaktı.

Aynı Anayasa'da «Türkler kanun karşısında eşittirler.» diye de bir hüküm vardı. Oysa yoksul ana babadan doğmuş bir çocukla milyonerin çocuğu arasındaki yaşama, okuma ve yetiştirme koşullarındaki eşitsizlik kaldırılmadan bu iki çocuğun kanun karşısında eşit olduğunu söylemekten ne çıkardı?

Seyahat etme hakkı da, fakir ve zengin ayırmanın herkese tanınmıştı. Ama, aldığı ücret çoluğunu çocuğunu beslemeye bile yetmeyen bir işçiye «senin seyahat etmeye de hakkın var.» demek onunla alay etmekten başka ne manaya gelirdi?

1789 Fransız ihtilâli bu çeşit klasik hak ve hürriyetlerin tanınmasını sağlamıştı. Ama bu klasik hak ve hürriyetler yalnız başına alınınca gerçeklerle alay ediliyor gibiydi. Bu hakların ve hürriyetlerin bir anlam kazanabilmesi için sosyal ve iktisadi haklarla desteklenmesi gerekti. Meselâ, vatandaşların yalnız konut dokunulmazlığını değil bir konutta sahip olma imkânlarını da sağlamak gerekti. Köprü altında yatan vatandaşlar için konut dokunulmazlığının ne anlamı olabilir? Anayasalarda «Cana dokunulmaz.» cümlesiyle ifade edilen kan emniyetinin gerçekleşmesi için vatandaşın, devletin yalnız kurşuna karşı değil açlığa, mikroba ve her türlü hastalığa karşı da koruması gerektir.

Özet olarak diyebiliriz ki:Klasik hak ve hürriyetlerin anlam kazanabilmesi ancak sosyal ve iktisadi hakların tanınması ile mümkün olabilir.

F. AMAÇ

GELECEK SAYIDA: SOSYAL ve İKTİSADİ HAKLAR

İ M R E N A L

Kasketleri ve okul şapkaları

Siparişler zamanında teslim edilir

ŞİH MÜSLÜM BABACAN

Uzun Çarşı NİZİP

Gaziantep

NERGİS

Şarapları

BAHAR DENİNCE NERGİS, NERGİS
DENİNCE DE AKLA ŞARAP GELİR

Nergis Şarapları

Atatürk Bulvarı 105

Tlf: 3090

Gerici başkan

(Başı 1 de)

Dedi. Bu sözler ortalığı karıştırdı birden. Başkan efendi terlemeğe, ezilip büzülmeğe başladı. Bâzi anlaşılabilir sözler çıktı ağzından. Gerici ve nurcu Başkanın bocaladı. Bâzi gören bir yönetim kuru lu üyesi kalktı ayağa. Dedi ki:

—Arkadaşlar, greve gidersen maaş almalıyım dedim. Diğer arkadaşlar kabul etmediler. Biz maaşlarımızı tam olarak almamız dediler. O zaman karara ben imza atmadım.

İşçiler alkışladılar bu yöneticiyi. Çünkü erkekçe konuşmuştu. Gerici başkanı gibi ne AP'nin kirli hesaplarına âlet olmuş, ne de sağcılarının emekçi kitle içinde tahrikçisi rolünü benimsemişti. Olup-bitenleri daha doğru söylemekten çekinmesine sebep yoktu. Sendikadaki görevinden kendisi için bir özel çıkar kapmak istemiyordu.

Toplantı hayhuy içinde devam etti. İşçilerin bir kısmı «hesap verin, hesap verin» demekten başka söz etmiyordu. Gerici Başkan ise işi uyutmaya, savsaklamaya bakıyor, TOPLUM'da çıkmış yazıların yalan olduğunu söylemek küstahlığını gösteriyordu. Ama yazıların aksini de ispat etmek cür'etini bu lamadı. Çünkü hepsi doğruydur yazıların. Hiç yalan yoktu. İşçiler bunu çok iyi bildiklerinden Başkanı sıkıştırdıkları sıkıştırdılar.

Toplantı iki saat yularıda çizmeye çalıştığımız havada içinde geçti. Ve bitti. Önmümüzdeki günlerde Tekisf'in olağanüstü kongreye gitmesi bekleniyor. Meseleleri ni derhal halletmek isteyen ustabaşlarla işçilerin ne yapıp yapıp başlarındaki gericiyi düşürmeleri ve iyi bir başkan bulmaları gerekir. Bu yol, tek çıkar yoldur.

EMEKCİ
HAFTALIK GAZETE
25 KURUŞ

YÖN
Haftalık Gazete
15 AY KAPALI OLAN
YÖN GAZETESİ 25
EYLÜL'DE YENİDEN
ÇIKMAYA BAŞLADI

YÖN

Hazinede

Başı 1 de

istemişlerdir. Oysa zarar ettiklerini söyleyen bazı milyonerler yaz aylarını Avrupalıların işletme âlemlerinde geçir misler ve yüz binleri göz kırpmadan yemişlerdir. Çünkü paralar devletten kaçıran vergilerdir. Dolayısıyla halkın kesesinden alınan paralardır.

Hükümet bu vergi kaçakçılığına engel olamamıştır. Ya ne yapmıştır? Halkın en zaruri ihtiyaç maddelerine zam üstüne zam yolunu tutmuştur. Bütçe açığını bu şekilde kapatırız düşüncesiyle halkın sırtına bindikçe binmiştir.

Öte yandan Ticaret Bakanlığı Fenni İslimiyeli'nin açıkladığına göre son yedi aylık dış ticaret açığımız 150 milyon dolar, yani bir buçuk milyar Türk lirasıdır. Pekiyi bu açık nasıl meydana gelmektedir? Cevap verelim:

İthalatçı ve ihracatçı tüccarların döviz kaçakçılığı yoluyla meydana gelmektedir. Bu adamlar düşük fiyatla mal ihraç ettiklerini hükümete bildiriyorlar fakat yabancı tüccarlara yüksek fiyatla mal satıyorlar. Bu şekilde arada kalan farkı döviz olarak İsviçre bankalarına yatırıp Avrupa'ya gidince yiyorlar.

NE YAPILMALI?

Bütçelerin açık verme mesisi, bu yolsuzlukların, vergi gunların olmaması için ne yapılmalıdır? Herşeyden önce solcu bir iktidarın işbaşı gelmesi şart. Yoksa böyle halkın karşısında bulunan partilerin kurdukları hükümetler vergi kaçakçılıklarını vergunları asla önleyemezler. Çünkü bildiğimiz büyük partiler, vurguncu zümrenin desteği ile ayakta durmakta ve bu yoldan oy toplamaktadır. Kısacası parayı veren düdüğü çaldırmaktadır.

Ve bu gidişle yıl sonunda Hazedede farelerin kol gezceklerini söylemek yanlış olmayacaktır.

Bir belediye başkanı

Başı 1 de

leceği güne kadar dayanacaklarını söylüyor.

Halk ta destekliyor grevçileri. Para yardımında bulunuyor. Bu arada Ceyhan ilçesinin aydın belediye başkanı Mehmet Şahin Özbilen beş ton ekmeklik unu grevcilere bağışladı.

ÖMÜR
MÜCELLİTHANESİ
TEMİZ VE UCUZ İŞ
Eyüboğlu camii karşısı

Partiler menfaat şebekesidir

termemişlerdir. CHP yıllardır mensuplarına, daha doğrusu teşkilât mensuplarına avantajlar sağlamıştır. İktidarı D.P. aldıktan sonra o, bunu bir politika felsefesi haline getirmiştir.»

YILLARDAN BERİ

Milli damat Metin, belki yıllardan beri ilk defa böyle doğru bir lâf etmektedir. Her hafta Akis dergisinde bol bol hikâye anlatan milli damadın böyle namuslu fikirlerle ortaya çıkması epey şüphe çekicidir. Ama biz işin bu yanını bırakıyoruz. Partilerin bir menfaat şebekesi olduğu yargısı çok, pek çok doğrudur. Türkiye bugün en geri ülkeler arasındaysa başlıca sebep hain ve çir

Komünistlik ucuzladı!

Başı 1 de

var derlermiş. Ağaç devrilse komünist parmağı var derlermiş. Böylesine bir suçlama kampanyası yürütür lükteymiş Çin Halk Cumhuriyetinde. En sonra Komünist Partisi iktidara gelmiş ve bütün halk kendisinin komünist olduğuna inanmış.

Şimdiki zamanda Türkiye'deki durum Çin Halk Cumhuriyetinden farklı değildir. Çok partili hayata geçtiğimiz günlerde İnönü'ye, Bayar'a, Fevzi Çakmak'a, Yücel'e komünist demişlerdi. O devirde hak'tan adaletten, hürriyetten söz eden her aydına aynı silah la hücum edilirdi.

Bilir bilmez ona buna komünist demek hevesi tekrar hızlanmış bulunuyor. 25 Eylülde yeniden çıkma ya başlayan YÖN dergisi

POLİS MÜDÜRÜ YÜRÜTÜLDÜ

inçinde, belirtmek istediğimiz biçimde söylentiler vardır. Ve de oldukça yaygınlaştı. Söylentilerden biri şöyle:

Bir cinayet olayının perde arkası aralandığında bazı kahve kaçakçılarının suratları görülmüştü. Bunlar tevkif edildiler. Yargılanmaları henüz bitmemiştir. İşte bu olayda Polis Müdürünün görevinin gerektirdiği şekilde davranması, Gaziantep'in çıkarıcı çevresinde iyi karşılanmamıştır. Türközü bunun için Gaziantep'ten alınmıştır.

Şimdi soruyoruz:

Bu doğru mudur? CHP'li kodamanlar Polis Müdürünün naklinde rol oynamışlar mıdır? Olayın hemen arkasından bazı milletvekilleri Gaziantep'e niçin gelmişlerdir?

Bu sorular şu anda cevapsız kalmaya mahkumdur. Çünkü alının da satanın da memnun olduğu bir işte gerçeğin ortaya çıkarılması imkânsızdır. Şimdiye kadar bu şehirde nice katagulli işler çevrilmiştir, sırf bu yüzden suçluları açıkça anlaşılamamıştır. Polis Müdürü Nihat Türközü'nün Gaziantep'ten alınması meselesi şimdi bu açmazda düşmüş bulunmaktadır. Türközü neyi yapmış, yapmamıştır. Yada kimi neden memnun edememiştir?

Ağa köyleri

Başı 1 de

verme usulüne isyan ederek kendi başlarının çaresine bakmakta karar kılmıyorlar.

Ağalara ait Yenice köyünde 4 ev, Kara Hamut köyünden 3 ev Yeni köyde 3 ev, Kayacık köyünde 6, Beşelli köyünde 6 ve İkiz Kuyu köyünde 15 ev kalmıştır. Bunların toplamı 27 emektedir.

Bu köylerden bazıları Nuri Çelet efendimize, bazıları Ocak'lara aittir.

Öte yandan dindar gelen bir ağanın köyü olan İkiz Kuyu köyünün camisi bakımsızlıktan yıkılmıştır. Ağa yönünü döndürte bu harap yere bakmamak tadır. Seçim zamanı nutuk meydanlarında dinden, Allah'tan dem vuran bu verguncuların köylerindeki camiye olan saygısızlıkları acep nedendir?

Çimentoda cümbüş

(Başı 1 de)

ne ezmek hevesindeler.»

İMZA TOPLANIYOR

ÇİMSE sendikasının emekçi davasına karşı bir kuruluş olduğunu anlayan çimento işçilerinin çoğunluğu hafta içinde, olağanüstü kongre yapmak amacıyla imza toplama başlamışlardır. Bunu gören sendika yöneticileri ve işverenin çanak yalayıcıları bir kaç memuru imza toplayanlara baskı yapmakta ve «sizin için iyi olmaz!» gibi tehdit kokan boylarından büyük laflar etmektedirler.

Emekçi davasının düşmanların yakın zamanda altedilmeleri kuvvetle muhtemeldir.

YEMEKLER BOZUK

Çimento Fabrikaları Genel Müdürü cumartesi günü teftiş için Gaziantep'e geldi. Yemekhanede yapılan kontrol da yemeklerin pis ve bozuk oldukları görüldü.

Sebebi şu: Fabrikada işçi düşmanlığından idareciler yemekhaneye kayırmalı iki aşçı aldırıldı. Bu yüzden malmeler heder olup gidiyor.

S. Erdem geldi ve gitti

Mayıs ayı içinde GERÇEK adlı gazete çıkarıp bir süre sonra Gaziantep'ten ayrılmak zorunda kalan Sakıp Erdem, hafta içinde şehrimize gelmiş fakat hastalandığı için tekrar gitmiştir.

Sakıp Erdem'in Ankara'da tedavi olduktan sonra bir matbaa alıp Gaziantep'e döneceği bildirilmiştir.